

EN NY PARTISTRATEGI?

Et innlegg i partidebatten RV-AKP

A.R., sept. -91

NYTT PARTI - NY VISJON

INNLEDNING

Motsigelsene i AKP har skjerpet seg siden landsmøtet høsten -90. Fler og fler innser at AKP's partiprosjekt er historisk fallitt. Men hva slags alternativer finnes? Det følgende er skrevet i et forsøk på å rette opp tre grunnleggende mangler i høyrefløyens svar så langt:

1. mangelen på en konkret partistrategi som kan utfordre leninistene på marxistisk grunn. (Det viktigste spørsmålet her er å vise at et "bevisst subjektivt element" i historia (partiet) ikke behøver å utvikle seg til en ny maktelite slik alle de kommunistiske partiene som har kommet til makta har blitt det);
2. mangelen på avgrensning mot sosialdemokratiet, dvs. en praktisk anvisning som kan vise sentrum i partiet (flertallet?) at opposisjonens prosjekt (sammenslåing RV-AKP) ikke vil føre rett ut i venstresosialdemokratisme, et nytt mini-SV; og
3. en holdbar taktikk overfor de som velger å satse på AKP (av hjertens overbevisning eller "tross alt"), som kommer til å være mange folk. De vil uansett forbli en maktfaktor i RV som ikke bare kan "kastes ut". Mange av dem er dyktige og ærlige folk som for flere av oss fortsatt forhåpentligvis vil være blant våre beste venner.

Det følgende notat er et forsøk på å svare på disse spørsmålene. Det er ikke mitt forslag til "Opposisjonens Plattform", men et dokument som kan ligge i bunn for arbeidet med å utvikle en slik plattform.

Utgangspunktet mitt er at jeg holder fast på prinsippet om "arbeiderklassens ledende rolle" (dog med nye viktige allierte, se pkt. 7). Denne innrettinga preger hele notatet. I dette ligger bl.a. indirekte en avvisning av SV, men jeg går ikke inn på en nærmere politisk grenseoppgang i forholdet til dette partiet. Hva slags taktikk et nytt parti skal ha i konkrete saker ligger utenfor dette dokumentets rammer.

I den seinere tida har det innafor marxistiske miljøer blitt reist spørsmål om de sosialistiske revolusjonene kom for tidlig, før samfunnet var modent for det og i strid med det Marx egentlig sa. (Se f.eks. Tollef Hovig i Røde Fane nr.1-2/91.) Hvis dette utgangspunktet er korrekt, finner vi her (sannsynligvis) en viktig objektiv årsak til den **voluntarismen** som har preget den kommunistiske verdensbevegelsen. Mangel på objektive muligheter ble kompensert med sterkere subjektiv vilje. Med dramatiske følger for menneskene, både venn og fiende.

Jeg kommer ikke nærmere inn på dette forholdet i notatet. Jeg er usikker på i hvor stor grad dette temaet vil påvirke de spørsmålene jeg behandler. Dette må diskuteres nærmere. Det er nødvendig å skape et miljø som oppmuntrer og levendegjør en slik debatt. En partikultur med et slikt "rom" vil være forskjellig fra både SV og AKP.

Utfordringen

(1) "Ml-visjonens" største utfordring til partiopposisjonen er nødvendigheten av å utvikle en ny partistrategi. Dvs. en strategi som kan gi folk en ny visjon, troen på at det nytter å slåss, og at kampen vil føre fram til et sosialistisk samfunn.

Det er lettere å beskrive AKP's fallitt: den kommunistiske tradisjonens syn på marxismen-leninismen som en vitenskap som forvaltes av partiet skaper en elitetenkning og en konspiratorisk organisasjonsmodell som adskiller partiet fra folk flest. Partiet blir et fremmedelement som henvender seg til arbeiderklassen utenfra. I maktposisjon fører denne modellen til partiets diktatur over folket. Så langt vel og bra, men når vi skal forklare hvorfor det blir slik eller beskrive hva vi vil ha i stedet, blir svarene mer diffuse og uenighetene i opposisjonen kommer på bordet.

(2) Mangelen på en ny visjon er altså et kjennetegn ved høyrefløyen i partiet. Dette har flere årsaker. De viktigste grunnene er:

- fraværet av ideologiske studier i hele bevegelsen over flere år;
- det politiske oppgjøret med "fortropps-partiet";
- det politiske oppgjøret med en partiteori som bygger på at partiet henter sin legitimitet fra et mål langt borte i stedet for å ta utgangspunkt i klassekampen her og nå ("væpna revolusjon").

Dette kjennetegnet næres av en ideologisk retning innafor "arbeideropposisjonen" som ser partiet kun som en representant for, og en gjen speiling av, de faktiske politiske strømningene innad i klassen. Dette er en naturlig subjektiv overbygning over det faktum at arbeiderklassen, nasjonalt og internasjonalt, slåss en defensiv forsvarskamp mot arbeidsløshet, rasing av velferdsstaten og omfordelinga, med ryggen mot veggen, uten internasjonale forbilder som kan gi inspirasjon, sosialistiske "fyrtårn" eller visjoner om en bedre framtid. Alle fyrtårna har slokna, men arbeiderklassens kamp fortsetter fordi den er nødt til å kjempe for å unngå å havne i elendigheta. Mange av våre folk har lang kamperfaring og veit hvordan de kan vinne delseire i kampen mot klassefienden. Det er derfor ikke noe merkelig at enkelte vil reindyrke "dagskamp-partiet". Et slikt partiteoretisk utgangspunkt er midlertid ikke i stand til å forhindre at partiet sosialdemokratiseres.

(3) Oppgaven er altså å utforme en ny partistrategi som på den ene siden er en garanti mot sosialdemokrativering av partiet, og som på den andre siden forhindrer en gjentakelse av det leninistiske kaderpartiet. Forutsetninga for å utvikle en slik strategi er en ny parti-filosofi i bann for partiets virksomhet. Et teoretisk grunnsyn som beskriver forholdet mellom subjektive og objektive drivkrefter i historia og løser spørsmålet om "det bevisste elementets" rolle.

(4) Det er følgelig nødvendig både å gå inn på spørsmålet om historiesyn og å ta et teoretisk-filosofisk oppgjør med leninismen. Høyrefløyens politiske oppgjør med leninismen har hittil vært begrenset til å beskrive ytre forhold ved leninismen og "ml-visjonen" og disse teori- enes utilstrekkelighet i dagens "politiske rom". Den manglende dybden i det ideologiske oppgjøret har samme årsaker som den manglende parti- strategien. Dette har gjort det lettere for leninistene å overleve, og mangelen på alternativer bidrar til oppsmuldringa av den revolusjonære bevegelsen i det hele.

Marxismen som vitenskap

(5) Jeg tar som utgangspunkt for den videre behandlinga av disse spørsmålene at marxismen er et vitenskaplig redskap som kan brukes til å analysere samfunnet, historia og kampen mellom klassene. Karl Marx (og Fr. Engels) hadde (i hovedsak) rett i sin oppsummering av klassesamfunnenes historie, og den dialektiske og historiske materialismen er en helt nødvendig og uvurderlig filosofisk verdensanskuelse. Det er viktig at vi i oppgjøret med leninismen ikke forkaster dialektikken og den historiske materialismen, men lar denne vitenskapen bli en naturlig del av vår partiteori og tilgjengelig for hele bevegelsen, etterhvert også hele klassen.

(6) En grunnleggende tese i marxismen er at det er en "objektiv lov" at sosialismen vil erstatte kapitalismen. Anarkiet og miljøødeleggelsene som følger av konkurransen mellom kapitalistene og imperialistmaktene kan bare oppheves gjennom planmessig og samfunnsmessig styring, i nasjonal og internasjonal målestokk. Dette krever at kapitalforholdet (utbyttinga av arbeiderklassen, merverdiproduksjonen) opphører. Det kan bare oppnås gjennom en sosialistisk revolusjon.

Denne tesen sprang ut av Marx's syn på den framtidige utviklinga av klassene: samfunnet ville mer og mer dele seg i to hovedklasser - borgerskapet og arbeiderklassen. Utfra en slik analyse var det naturlig å tenke seg arbeiderklassens maktovertakelse som en historisk uunngåelighet. Idag vet vi at Marx tok feil på dette punktet. I det moderne kapitalistiske samfunnet opptre det flere ulike klasser og sosiale grupper. Det kan derfor tenkes flere ulike typer framtidssamfunn. Mye tyder på at det mest nærliggende er en form for borgerlig **barbari**, med hard utbytting av den tredje verden, store deler av befolkninga i sosial nød ("2/3-samfunnet") og en form for fascistisk samfunnsstyring. Også Marx så på "barbariet" som et mulig alternativ til en framtidig sosialisme. Men uansett framtidige muligheter: bare sosialismen vil oppheve utbytingsforholdet.

Dersom det medfører riktighet at sosialismen ikke kommer "automatisk" som følge av en "historisk lov", blir spørsmålet om det "subjektive elementets" rolle sjølve kjernespørsmålet for den revolusjonære bevegelsen. Framtida blir da et sett av mulige utviklingsveier der hva menneskene gjør bestemmer hvor vi havner til slutt. Hvis vi utelukkende lar den aktuelle klassekampsituasjonen bestemme våre politiske disposisjoner, vil vi få større vanskeligheter med å mestre utfordringene enn om vi allerede nå forbereder oss på en sosialistisk revolusjon.

Klassegrunnlag

(7) Det klassemessige og sosiale grunnlaget for en slik revolusjon er i vår tid kraftig utvidet. Miljøbevegelsen og kvinnebevegelsen er sjølstendige krefter som har interesse av en sosialistisk samfunnsomveltning i tillegg til arbeiderklassen og dens nærmeste historiske allierte, småbrukere og fiskere. Dette utvider det potensielle nedslagsfeltet for en marxistisk historieforståelse. Miljøbevegelsen og kvinnebevegelsen må bli like viktige bestanddeler i et nytt, revolusjonært marxistisk arbeiderpartis virkefelt som arbeiderklassen. Det er bare en allianse mellom disse tre kreftene som vil løse de grunnleggende problemene menneskeheten står overfor: utbyttinga av arbeidskrafta, ødeleggelsen av naturen (og dermed menneskehetens mulighet til å reproducere seg sjøl) og kjønnsundertrykkinga. Hvis du tenker deg rent teoretisk at en eller to av disse kreftene skulle ta makta aleine, vil resultatet bli svært haltende, uferdig. Og omvendt er det sånn at mange andre motsigelser vil bli lettere å løse opp dersom en slik allianse fikk bestemme utviklinga.

Her må jeg gjøre leseren oppmerksom på et teoretisk problem: mens arbeiderklassen er en objektiv, materiell kraft som kan defineres utfra enkle kriterier, er kvinnebevegelsen og miljøbevegelsen **subjektive** bevegelser. Det grunnleggende i et klassesamfunn er vilken **klasse** folk tilhører, ikke deres subjektive, private oppfatninger. Klassetilhørigheten bestemmer folks objektive interesser, uavhengige av deres personlige (vrang-)forestillinger. Kjønnssundertrykkinga av kvinnene er imidlertid også en objektiv foreteelse som gir kvinnene en særegen fellesinteresse som utvikler seg til en objektiv kraft hvis den organiseres. Dette er kvinnebevegelsens rolle. Derfor stiller jeg denne på linje med arbeiderklassen. Av øvrige bevegelser som solidaritetsbevegelsen, den antirasistiske bevegelsen osv. gir jeg altså miljøbevegelsen den samme historiske "tyngde". Grunnen til dette er den sprengkrafta som ligger i de framtidige miljøkatastrofene. Flere og flere vil bli desperate etterhvert som de får innsikt i miljøspørsmålets dimensjoner.

Det er imidlertid også to forutsetninger for at denne alliansen mellom de "tre kreftene" skal realiseres: For det første at den revolusjonære bevegelsen blir en flertallsstrømning innad i arbeiderklassen. Det er mange politiske strømninger i arbeiderklassen idag. Noen av dem må nedkjempes, f.eks. rasismen. Andre vil være allierte, f.eks. venstre-sosialdemokratiet. For det andre må kvinnebevegelsen og miljøbevegelsen også bli bevegelser innafor arbeiderklassen, og sjøl bli leda av arbeiderklassen. Alle parter må anerkjenne hverandres historiske rolle.

(8) Også den anti-rasistiske bevegelsen og den internasjonale solidaritetsbevegelsen peker i retning av en sosialistisk revolusjon og stiller krav og perspektiver som er nødvendige i enhver revolusjonær bevegelses helhetlige politiske plattform. Det samme gjelder de homofile/lesbiske kamp som utfordrer en viktig kjerne i det kapitalistiske samfunnet: den borgerlige familien.

(9) Innafor alle disse kreftene skiller **ungdommen** seg ut som den potensielt mest revolusjonære krafta. Det gjelder arbeiderungdommen (med og uten jobb) og ungdom under utdanning. Det gjelder den miljøbevisste ungdommen og de unge jentene i kvinnebevegelsen. Ungdommen er mest for endringer i de samfunnsmessige vilkårene, de har minst å tape på å slåss, og de er mest mottakelige for ideologiske utfordringer til det kapitalistiske "bruk og kast"-samfunnet.

Utenfor de subjektive bevegelsene spiller ungdommen rolle som spyd-spiss. Idag er ungdommen f.eks. drivkrafta i den anti-imperialistiske solidaritetsbevegelsen, den anti-rasistiske bevegelsen og miljøbevegelsen. Å innrette seg på ungdommen betyr å innrette seg på disse bevegelsene for å komme ungdommen i tale.

Størstedelen av ungdommen er under utdanning. Livssituasjonen gjør det enkelt å vende blikket utover seg sjøl. På arbeidsplasser med etablerte fagforeninger er det vanskeligere å utnytte ungdommens engasjement annet enn i kampsituasjoner. Her må vi bli flinkere til å utvikle nye metoder fordi det er noe uforløst over hele ungdomsbevegelsen så lenge arbeiderungdommen forblir passiv eller i værste fall lar seg mobilisere av reaksjonære grupper, jfr. Brumunddal.

Partiet

(10) Alle disse objektive drivkreftene for samfunnsmessige forandringer deltar i den daglige klassekampen på ulike felter, med ulik intensitet, omfang og styrke. Men det blir ikke noen sosialistisk revolusjon av det uten at de forskjellige kampene samordnes og sosialismen settes på dagsorden. Dette er det revolusjonære partiets oppgave. Til og med den

ortodokse marxismen hevder at "loven" om at sosialismen vil erstatte kapitalismen bare kan oppfylles dersom det finnes en bevisst, subjektiv kraft som kjemper for en slik samfunnsmessig endring. I dette spørsmålet har vi samme utgangspunkt som leninistene, men det er i valg av metode og virkemidler og i vår egen sjøloppfatning vi skiller lag.

(11) Det leninistiske kaderpartiet har historisk sett vært en gigantisk skole i marxismen og kunsten å føre klassekamp for tusener (Norge) og millioner (verden) av mennesker. De praktiske resultatene (nasjonalt og internasjonalt) har vært formidable. Det leninistiske partiets historie beviser riktigheten av marxismen.

(Med "leninistisk parti" mener jeg her for Norges vedkommende både AKP(m-l) og NKP, kanskje delvis også IS. På tross av store forskjeller i politikken har hver av disse tre partiorganisasjonene bekjent seg til Lenin's partimodell (eller deler av den). Nå tror jeg nok at en nøktern og nøytral analyse ville finne viktige kvalitetsforskjeller mellom AKP og de to andre, men det vesentlige spørsmålet i denne sammenheng er vedkommende organisasjons sjølbilde. Så kan en sjølsagt le av det, men mange folk i NKP og IS ser på seg sjøl som ihuga leninister i denne forstand. For ikke å snakke om NKS og (ml).)

(12) Samtidig har det leninistiske kaderpartiet vært et undertrykkingsapparat innad mot "avvikere", opposisjon og anderledes tenkende og alle samfunn der leninistene har tatt makta har utviklet et nytt borgerskap, en ny overklasse, med opprinnelse i partiet selv. Alle sosialistiske stater har blitt blodige undertrykkelses-regimer. Denne historiske lærdommen kan oppsummeres i tesen om at "et sterkt kommunistisk parti" er den sikreste metoden til å gjenopprette et nytt klassesdiktatur mot arbeiderklassen og folket.

(13) Følgelig har historia nå løpt fra leninismen. Det gjelder både den revisjonistiske retninga som led sitt endelige historiske nederlag med Berlin-murens fall, og maoismen som endte på Tien An Men. Trotskismen har aldri spilt den samme historiske rollen, men ville med sin "rene" arbeiderklasse-tenkning sannsynligvis ha ført til minst like blodige regimer som revisjonismen og maoismen ved makta.

(Å forkaste "leninismen" betyr ikke å forkaste alt Lenin skrev. Lenins analyse av klassestaten og imperialismen f.eks. er fortsatt riktig. Det er i Lenins partimodell, og kanskje spesielt slik ettertiden har tolket denne, de store svakhetene ligger. Mange kamerater reagerer på at vi nå vil gi opp den **demokratiske sentralismen**. De ser demokratisk sentralisme synonymt med at mindretallet må bøye seg for flertallet. Dette er feil: at flertallet skal bestemme, er det samme som vanlig demokrati. Det spesielle med demokratisk sentralisme, er at makta er definert ovenfra og nedover akkurat som i en kapitalistisk bedrift. Det skyldes at leninismen ser på partiet som arbeiderklassens generalstab, en parallell til en tilsvarende generalstab på borgerskapets side. En slik organisasjonsmodell kan fungere i en ensartet organisasjon/gruppe uten nevneverdige interessemotsetninger seg imellom. F.eks. i et arbeiderkollektiv i streik eller et parti i en revolusjonær situasjon. Men i et parti bestående av grupper med objektive interesser som delvis står i motstrid til hverandre, kan det ikke fungere. Over tid skaper en slik organisasjonsmodell flere problemer enn den løser.)

(14) Det objektive grunnlaget for at vi nå kan oppsummere kaderpartiets historie på denne måten, har to vesentlige bestanddeler:
- dels den klassemessige sammensetninga av det enkelte kommunistiske parti, den politiske linja og de historiske betingelsene det har virket under; og

- dels partiets egen strategi og sjøloppfatning.

Om den første faktoren er det skrevet og sagt mye. For AKP's vedkommende bl.a. i boka "(m-1)". Dette er naturlig fordi historisk analyse er et vesentlig element i marxismen og politisk debatt om vår egen historie et vesentlig ledd i vår partikultur.

Når det gjelder den andre faktoren står vi imidlertid på mer bar bakke. Dette skyldes dels at spørsmålet er vanskelig, og dels at et teoretisk oppgjør med kommunistenes sjøloppfatning lett fører til en avvisning av marxismen som vitenskap i det hele tatt (og dermed farvel til den revolusjonære bevegelsen).

Eliten og sannheten

(15) Alle som jobber med vitenskaplige spørsmål kommer i den situasjon at de innehar en innsikt som ikke deles av andre. I den kommunistiske tradisjonen har dette skapt skillet mellom partiet (eliten) og klassen (massene). Det kommunistiske partiets oppgave blir da å forvalte marxismen, dvs. sannheten, og bruke denne til å framskynde historias gang og gripe makta når situasjonen er moden. I boka "Tyskeren mot Streetermisch" gir Eirik Austey en glitrende litterær framstilling av leninistenes partiprosjekt. Her drar dr. Raoul endog i indre eksil i fjellheimen mens de objektive vilkårene modnes og han tilslutt kan vende tilbake til byen for å stille seg i ledelsen for revolusjonen.

Slik skapes "på vegne av"-tenkninga der partiet oppfatter arbeiderklassen (og øvrige krefter) som midler for sin egen historiske kamp og partiets oppslutning i klassen som målestokk for sin egen fortreffelighet og klassens politiske modenhet.

Masselinja

(16) Mao Zedong ble utfra egne og Sovjetunionens erfaringer meget bevisst dette problemet og utformet en allsidig teori som benevnes som "masselinja". Denne teorien har ikke vært et tilstrekkelig redskap til å løse motsigelsen mellom partiet og massene, men periodevis fungert som et godt "smøremiddel". AKP's gjennomslagskraft i den norske klassekampen har vært størst enten i de situasjoner hvor våre paroler til de kader har samsvart med stemninga i massebevegelsen, eller i situasjoner der sterk indre mobilisering var parret med systematisk bruk av masselinja som metode i arbeidet utad.

(17) Et viktig ledd i masselinja er spørsmålet om "fostring av massene". Mao utvidet oppgaven med "kaderfostring" innad i partiet til å bli et spørsmål om fostring av massene i det hele. Dette var bra i den forstand at målsettinga var å tilføre massene partiets innsikt på den ene siden, og på den andre siden å tilføre partiet massenes erfaringer og synspunkter. Mao gikk helt vitenskaplig til verks, og mange borgerlige ledelses-filosofier kunne ha mye å lære av hans systematikk. Men hele innrettinga på masselinja legger opp til at skillet elite-masse løses gjennom at folk vinnes for den revolusjonære linja en for en. Dette står i motsetning til marxismen som ser på arbeiderklassen som en kollektiv kraft som skal ta makta som klasse (helhet) og ikke som enkeltindivider.

(18) Innad i partiet er dette parra med en oppdeling av medlemmene (kaderen) i framskredne, mellomliggende og tilbakeliggende. Mao snakker et sted til og med om at i partiet finnes både 90%-marxister og 10%-marxister. Masselinja er dermed nødvendig også innad i partiet. Problemet er at det hele tida vil være de som sitter med makta som

definerer hvem som er "framskredne". Målestokken som legges til grunn er den til enhver tid herskende oppfatning av hva som er mest riktig politikk. Ettersom marxismen er en "vitenskap" blir det de som til enhver tid gjør de mest "framskredne", dvs. glitrende og besnærende, analyser, som tillegges denne rollen. Denne tenkninga premierer de intellektuelle på bekostning av kvinner og arbeidere. Et vesentlig element i kvinne- og arbeider-opprørene i AKP har retta seg mot denne filosofien. Dette har ikke ført til andre endringer enn kjønns- og arbeiderkvotering i partiets vedtekter. Det er fortsatt de intellektuelle, hvori opptatt Siri Jensen og Kjersti Ericsson (forsåvidt også undertegnede) som har den politiske makta i partiet. Ja i virkeligheten har den leninistiske intellektuelle eliten skilt ut et eget sjikt som gjennom sin omgangstone, sin omtale av andre kamerater og ikke minst gjennom sine personlige forbindelser seg imellom på tvers av partiets valgte organer, ikke kan karakteriseres som noe annet enn **partieierne**.

Partikulturen

(19) Hele denne partifilosofien og måten å definere situasjonen i samfunnet og partiet på, fører altså til en helt spesiell parti-kultur. Når det oppstår uenigheter og kamp om hegemoniet i partiet får debatten raskt karakter av partikamp. Kampen mellom ulike grupper og syn i partiet får en intensitet som gang på gang har ført til sprengninger og splittelser i de kommunistiske partiene. For det dreier seg ikke bare om maktkamp og intriger mellom enkeltpersoner. De fleste aktørene i partikampen vil fra hvert sitt ståsted ha det utgangspunkt at det er "sannheten" og partiets eksistens og framtid som står på spill. En logisk konsekvens av dette er overgrep og overprøving fra ledelsens side og fraksjonisme og vedtektsbrudd fra opposisjonens side.

Tidlig i partidebatten påviste Gunnar Furehaug i et KK-innlegg hvordan AKP's sekterisme (en omgås bare sine egne) fører til at **provokasjon** og hysteri blir et viktig ledd i partikulturen. Alt trekkes ut i det ekstreme. Jeg vil minne leseren om noen eksempler: "imperialisme betyr krig" (tese av Lenin) ble til "verdenskrigen kommer nå". Menns profittering på kvinneundertrykkinga ble til "alle menn er potensielle voldtægtsforbrytere". Oppgjøret med "Gaukatore" (fordeling av husarbeidet) ble til "vi trenger 50 frivillige menn" (som skulle ofre seg for at 50 kvinner kunne utvikle seg til politiske ledere). Mangel på forståelse for det antirasistiske arbeidets betydning førte til at Arbeidsutvalget i Faglig Enhet 1.mai 1987 ble beskyldt for å være fordekte rasister.

Slik hausses alt opp utover alle fornuftige grenser. Katastrofene er alltid nære.

I et slikt miljø vil folk bli tråkka på. Kjersti Ericsson skriver om de **kampskadene** folk pådrar seg av å slåss mot borgerskapet. Vi er mange som kunne skrive om de kampskadene kameratene blir påført av å delta i intern partikamp. Jeg har formulert det slik: "AKP er et parti som er organisert for å føre klassekamp - med seg selv!"

Kamerater som driver fagforeningsarbeid i arbeiderklassen kunne ha mye å fortelle. Ingen har lansert noen kampanje mot "høyreavvik" overfor kaderen i sykepleierforbundet eller lærerlaget. Men når så vi disse fagforeningene i spissen for 1.mai-toget med parolen "For et sosialistisk Norge"?

Det er i den konkrete frontpolitikken leninistene viser sitt sanne ansikt. Vilken respekt har dem for folk? Når stormen raser som hardest

mot parti-fraksjonen i Samorg hvem tenker da på vilket massegrunnlag kameratene i Samorg har lokalt i sin fagforening for å bryte med DNA-flertallet?

Det er noe overklasseaktig, arbeiderfiendtlig over mange av disse angrepene på våre folk. Ved makta, ville de samme kameratene nøle med å skyte på opprørske arbeidere som "truet sosialismen"? Finnes det noen guard mot en slik praksis i disse kameratenes selvbevissthet?

Se på intensiteten i "sladdedebatten". Hva slags respekt for andre mennesker og standpunkter preget de to ytterfløyene i denne striden? I andre sammenhenger kan de samme folka snakke seg varme om sine visjoner om et nytt samfunn fritt for undertrykkelse...

(20) Jeg vil påstå at det i AKP fortsatt finnes folk som har en praksis som ikke står tilbake for ting som skjedde under "sannhetsministeriets" glanstider. En del av det vi opplevde i Oslo DS i forrige periode kunne det blitt en god røverroman av. Miljøet i Gøteborggata er ei historie for seg. Et større problem er det vi kan kalle partivenstres ulike forsøk på å hindre vanlig medlemsdemokrati i Oslo RV.

den andre siden vil kamerater på høyrefløen ikke gå fri for kritikk for ryktespredning, brudd på sikkerhetslinja og vulgær omtale av partifeller. I hovedstaden har partikampen alltid fått en helt tilspissa form. Det er her makta i partiet ligger. Går en over de usynlige grensene i partiet her, slår makta til. Taktisk sett ville høyrefløen ha tjent på et noe mer rent trav. Utover landet finnes det en rekke utmerka kamerater som ikke har grunnlag for noe annet enn å øve stor respekt for partiene. En del av høyrefløyens praksis har gitt "partivenstre" unødige gode kort på handa. Eksempelvis DS-flertallets vedtak om tilslutning til Oslo Samorgs 1.mai-tog 1990 som uansett om det var prinsipielt riktig, opplagt ikke hadde flertall i grunnorganisasjonene. Et svært nærliggende, men ikke ønskelig, framtidig scenario er at partikampen utvikler seg til en skittentøy-vask. I såfall vil det tvinge seg fram avsløringer fra partiets indre sirkler. Høyrefløen vil legitimere sine handlinger som framtvinget av "partivenstres" holdninger. Gjensidige beskyldninger om overgrep og vedtektsbrudd vil gjøre det vanskelig å få fram selve det politiske poenget: leninistenes overprøving, deres overgrep mot folk, deres "inngrep i historia" er en direkte følge av deres ideologi. Dette forklarer også hvorfor enkelte dem fortsatt forsvaret Stalin. Stalinisme er forlengelsen av denne ideologien. Når politikken hele tiden dreier seg om å skille rett fra galt, må en også være villig til å ta maktmidler i bruk...

(21) Et nytt revolusjonært marxistisk arbeiderparti må ha en helt annen partikultur. For å frigjøre medlemmenes skaperkraft må overgrep og illojale handlinger bannlyses. Vi trenger et helt nytt ideologisk "klima" fritt for religionsutøving og dogmatikk, og en ledelse med grunnleggende respekt for medlemmene. Den henter sin legitimitet fra politisk oppslutning i grunnorganisasjonene og ikke sine formelle posisjoner. Vi trenger en partikultur som ser på motsigelser som en ressurs og ikke et problem.

En slik alternativ partikultur forutsetter en ny parti-filosofi. Vi må foreta en omvurdering av det **intellektuelle** arbeidets betydning. Vi trenger en ny forståelse av hvordan revolusjonær bevissthet skapes og en omlegging av partiets oppbygging og arbeidsstil.

Det intellektuelle arbeidet

(22) Marx og Engels var bl.a. svært opptatt av ideologiens betydning. De påpekte at de samfunnsmessige forholdene skaper subjektive forestillinger som skal legitimere og opprettholde dem. Men ideologien har en tendens til å begynne å leve sitt eget liv. Overbygninga "letter" fra basis og utvikler seg på sine egne premisser. Ideologien tar form av "falsk bevissthet". Mlm er blitt en slik ideologi for mange av våre kamerater. F.eks. virker det som om NKS og (ml) reindyrker en slik sekterisme. I stedet for å la den konkrete analysen av situasjonen være grunnlaget for politikken besvarer en utfordringene på saksfelter der en mangler kunnskaper med gamle slagord. Taktikken overfor venstre-sosialdemokratiet blir f.eks. bestemt av Kominterns linje fra 20-åra.

Det har vært en lang kamp i AKP å ta oppgjør med fraseologien fra 70-tallet. Det å utvikle en konkret politikk for norske forhold, å tvinge bevegelsen fra almene, abstrakte paroler til konkrete analyser skapte mye vondt blod. Hele tiden lå ulike tolkninger av det ideologiske grunnlaget i veien. Forskjellige kamerater har blitt beskyldt både for reformisme og revisjonisme og det som værre er. Men etterhvert som folk fikk mer og mer praktiske erfaringer, tvang det seg fram en mer nyansert, allsidig og konkret politikk. Da oppdaget vi også at analysene sprikte i alle retninger. Dagskampen ble gjenstand for linjekamp. Tenk f.eks. på debatten om 6-timersdagen som først ble en debatt om dette var kvinnekamp eller tiltak mot arbeidsløsheten og så ble en debatt om det var realistisk eller ikke og om den skulle prioriteres over eller under kvinnelønna. Ulik bakgrunn og ståsted førte til harde konfrontasjoner. Idag er det vel ingen som kan gi en presis oppsummering av hvor kampen for 6-timersdagen egentlig står nå. Hva var rett, hvem tok feil? Hvorfor ble denne debatten så bitter? Har vi blitt noe klokere?

Jeg ser på debatten om 6-timersdagen som et godt eksempel på hvordan det intellektuelle arbeidet i AKP-tradisjonen utarter til en maktkamp om linjer og posisjoner. Nå får vi den samme typen debatt om programarbeidets betydning. Mens folk flest vil vite hva vi mener om hvordan framtida deres skal bli, vikler AKP seg inn i en meta-debatt om det å skrive konkrete program er reformisme eller ikke. Mens vi virkelig trenger en debatt om hvordan programmene skal se ut, hva slags krav vi skal stille osv. Da må vi f.eks. ta opp igjen debatten om 6-timersdagen og innse at ulike samfunnsmessig posisjon vil gi en ulik vurdering av dette kravet. Hvem som har "rett" av de som vil prioritere kvinnelønna framfor arbeidstidsforkortelse og omvendt, kan ikke avgjøres på moralistisk grunnlag, men av en helhetlig analyse av styrkeforholdet mellom klassene.

Utgangspunktet for det intellektuelle arbeidet innafor den revolusjonære bevegelsen (i sjargongen kalt "skapende anvendelse av marxismen") må altså være å innse at enhver analyse er utilstrekkelig og farget av subjektive oppfatninger og erfaringer. Diskusjon og motsigelser, "linjekampen" behøver ikke å være uttrykk for ulike klasseinteresser og spørsmål om partiets liv eller død, men snarere et nødvendig ledd for å komme fram til stadig mer precise oppsummeringer av den objektive situasjonen/foreteelse. Utgangspunktet må være at "alle" har noe rett og dessuten gode grunner til å mene det de gjør. I stedet for å bekjempe "feilaktige linjer", må premisset være å lære hvorfor de tar det standpunktet de gjør.

Med et slikt premiss i bunn for det nødvendige teoretiske og intellektuelle arbeidet som må utføres innafor det revolusjonære partiet, vil de intellektuelle bli fratatt den personlige prestisjen som tillegges

dem gjennom arbeidsdelinga i klassesamfunnet og som forsterkes gjennom kommunistenes syn på seg sjøl som forvaltere av en vitenskap. Bøllekursene har allerede lagt grunn for en slik forståelse i bevegelsen.

(Pål Steigan hadde et lengre innlegg i KK i juni der han skrev om sin generasjons oppgave som "lærere" for en ny generasjon revolusjonære. Nå var han så arrogant i tonen i innlegget at mange kamerater på høyrefløyen overså at han her faktisk beskrev de intellektuelles rolle innafor bevegelsen. Faktum er jo at vi har en partikultur i AKP som gjør det svært vanskelig for de som har kunnskaper om en sak å formidle dette videre til resten.)

Dette vil ikke bare redusere de intellektuelles plassering på "rangstigen" og dermed åpne et større rom for arbeidere og kvinner, men det vil i tillegg frigjøre de intellektuelle fra deres påtvungne rolle som "ledende" og dermed utfordre deres skaperkraft. De potensielle oppgavene for intellektuelle innafor den revolusjonære bevegelsen er formidable. Hele ideen om en sosialistisk omveltning er avhengig av skolering og bevisstgjøring i masseomfang, og et nytt partiprojekt vil stå og falle på om en greier å knytte til seg et stort antall dyktige intellektuelle.

Dette er altså det motsatte av partivenstres ulike forsøk på å omdefinere både det intellektuelle småborgerskapet og arbeiderklassen. Det er liksom noe mindreverdige å tilhøre det intellektuelle småborgerskapet. Problemet løses enten gjennom å tillegge de intellektuelle en større rolle enn i de i virkeligheten har. (Mye av Kjersti Ericssons ideologiproduksjon kan forklares i et slikt perspektiv.) Eller å la de intellektuelle bli definert inn i arbeiderklassen ala KKP. Arbeiderklassen sjøl ler av alt dette. Den veit alltid intuitivt hvem som tilhører dem og hvem som ikke gjør det. Det er ingen skam å ikke tilhøre arbeiderklassen. Men det er en skam å utvanne klassedefinisjonen eller bortforklare arbeiderklassens rolle.

Klassebevissthet

(23) Menneskelig erkjennelse utvikles gjennom kvantitative endringer av sanseinntrykk som fører til kvalitative sprang i bevisstheten.

Arbeiderklassens bevissthet som klasse og erkjennelsen av sin historiske rolle skjer gjennom kollektive erfaringer. En bevisst arbeider forandrer ingenting. Det er når arbeiderkollektivet handler sammen at det kan inntre endringer i de samfunnsmessige vilkårene.

(24) Bevissthetsnivået innafor et gitt arbeiderkollektiv vil være konstant sålenge styrkeforholdet til kapitalisten(e) er uendret. Ved endringer i styrkeforholdet lokalt - eller nasjonalt - endres bevisstheten. Kamerater som har leda vellykka lønnsaksjoner kjenner godt til hvordan sjølbefvisstheten, yrkesstoltheten og fagforeningsbevisstheten blir styrka gjennom sanne aksjoner. Og omvendt fører tapte nedleggingskamper til mismot og desorganisering.

Lenins tese om at arbeiderklassen må tilføres revolusjonær bevissthet utenfra er svært viktig for å forstå AKP-tradisjonen. Partiet er fundert bl.a. på den forutsetning at arbeiderklassen av seg sjøl bare kan tilegne seg fagforeningsbevissthet. Det er derfor nødvendig å gå inn på dette spørsmålet.

I utgangspunktet har Lenin rett: av å jobbe som lønnsarbeider oppstår ikke ideen om å ta over samfunnsmakta. Det kan være nødvendig å stå sammen med resten av arbeiderkollektivet for å bedre arbeids- og lønnsvilkår, men selve utbyttingsforholdet er skjult. Det som særpreger

arbeiderklassens bevissthetsutvikling er de umiddelbare erfaringene. Slik ting ser ut, slik er det. Det ser f.eks. ut som om innvandrerne tar jobben fra deg, går foran i boligkøen osv. Bare andre praktiske erfaringer, f.eks. felles kamp mot utbyttinga, vil gi andre ideer. Motsatt det intellektuelle småborgerskapet som gjennom 20 års skolegang har lært seg at studier, teorier og diskusjoner beskriver verden.

Men så må vi huske på at arbeiderklassen idag og på Lenins tid er to vidt forskjellige ting. Arbeiderklassen idag har et mye høyere skoleringsnivå, besitter en mye høyere faglig kompetanse og er mye mer sammensatt enn for 75 år siden. Arbeiderklassen har ikke minst sine egne intellektuelle: både folk som jobber i arbeiderklassens organisasjoner som profesjonelle og folk som er i arbeiderklassen på jobb, men bruker fritida til intellektuelle sysler. Denne arbeiderklassen er mer selvbevisst, bedre organisert og har mer erfaring enn før. Den lar seg ikke pelle ved nesa.

Det er her AKP-tradisjonen kommer til kort: det nytter ikke å komme utenfra og fortelle arbeiderklassen hva den skal gjøre. Da de sjølproletariserte kameratene fra småborgerskapet skulle ta kamp mot "arbeideraristokratiet" ute på arbeidsplassene på slutten av 70-tallet, måtte det gå feil. Høyresosialdemokratene fikk masseoppslutning flere steder for å feie ml-erne ut. Grunnen til at det ble mulig, var at kameratene angrep det arbeiderklassen oppfatta som sine egne folk. Med knapt 7 års folkeskole hadde de ingen sjans mot de intellektuelle AKP-erne som kom rett fra Universitet og høyskoler. Det ble en kulturkollisjon som gjorde stor skade. Det er ganske interessant at de kameratene som ble beskyldt for å være "høyre" synes å ha bitt seg bedre fast i arbeiderklassen enn resten.

Så om arbeiderklassen må tilføres revolusjonær bevissthet utenfra, så kan den ihvertfall ikke komme "ovenfra". Jeg vil heller si "nedenfra og innenfra". Vi må derfor ha en helt annen innretting og arbeidsstil. Det forutsetter at det skapes et virkelig arbeiderparti. Et parti av småborgerlige intellektuelle vil komme til kort overfor arbeiderklassen. Det er bare et parti av arbeidere som jobber innenfor klassen som kan jobbe slik at det blir satt riktige ord på kamperfaringene. Arbeiderklassens revolusjonære bevissthet kan bare utvikles gjennom praktisk erfaring med klassekamp, ikke med intellektuelt prat.

(25) Følgelig er det viktigere å jobbe for endring av styrkeforholdet mellom klassene ennå vinne den enkelte "sjel" for saka gjennom intellektuelle diskusjoner, selv om det siste er et helt nødvendig ledd i arbeidet for å oppnå det første.

(26) Av dette følger ikke at det alltid er riktig å ta tillitsverv på arbeidsplassen. Det må vurderes konkret hvordan en best kan jobbe for å påvirke kollektivet som helhet. Kvinnene har mange erfaringer å bidra med når det gjelder slik tenkning. Det samme gjelder kamerater i utkant-Norge som jobber sammen med folk for at lokalsamfunnene skal overleve.

Sosialdemokratiet

(27) Det sosialdemokratiske partiprojektet har hatt som målsetting å balansere styrkeforholdet mellom klassene. Arbeid skal verdsettes like mye som kapital. Ettersom borgerskapet nå er på offensiven i en storstilt omfordelingsprosess der verdier ranes fra arbeidet og over til kapitalsida, setter store deler av sosialdemokratiet seg til motverge. De fører en forsvarskamp for å gjenopprette den gamle balansen. I denne kampen vil vi være allierte.

Men sosialdemokratene har som forutsetning at kampen ikke skal føre til samfunnsomveltning. Her skiller vi lag fordi marxistene vet at ingen av de grunnleggende motsetningene innafor kapitalismen kan få noen varig løsning innafor dette samfunnets rammer. De revolusjonære har følgelig som premiss for å delta i den politiske kampen at styrkeforholdet skal endres i arbeiderklassens, kvinnes og miljøbevegelsens favør med sikte på maktovertakelse. Det revolusjonære marxistiske arbeiderpartiet søker dermed sin legitimitet både gjennom deltakelse i dagskampen og i kampen for et nytt samfunn. Det skiller seg fra sosialdemokratiet ved å fremheve de revolusjonære perspektivene, og det skiller seg fra leninismen gjennom å jobbe med klassens kamp her og nå på klassens egne premisser.

Å gå i spissen

(28) Dette er noe annet enn de typiske venstristiske ideene om å "ligge et hestehode foran massene". Det er i analysen, perspektivene og utforminga av strategien for den helhetlige kampen vi skal "ligge foran". I den aktuelle saka skal vi være akkurat der "massene" er, knytte oss til de brede opinionsstrømmingene (utfra vårt politiske grunnlag, arbeiderklassens ståsted.) Vi må kutte ut alt revolusjonistisk "tam-tara-tam".

Derfor vil det revolusjonære partiet ha en helt annen frontpolitikk enn leninistene. (Legg forøvrig merke til at mange i "partivenstre" kjører helt "høyre", dvs. bra, i sin egen front, men uttaler seg med brask og bram om alt "høyrekjøret" i andre organisasjoner!) Vi sprenger ikke fronter, vi lager f.eks. ikke eget i.mai-tog så lenge Samorg ikke vedtar en reaksjonær politikk (eks. velger partitaler fra høyresosialdemokratiet). Partiet "går i spissen" gjennom å reise riktige paroleforslag, deltar i avstemninger og vurderer resultatet konkret og ikke idealistisk etterpå. Partiet "går i spissen" ved å tale makta midt imot, står mot de rådende vinder i borgerskapets media og tar upopulære standpunkter (uten å bli vulgaristiske), men glemmer aldri at partiets egen ufeilbarlighet aldri kan erstatte arbeiderklassens egen kamp. Partiet kjemper mot rasisme og kvinneundertrykking, men premisset for kampen er respekt for folk og folks liv.

Partiets praksis avgrenser seg fra voluntarismen ("tro kan flytte fjell") som sliter ut folk, ved å ta utgangspunkt i medlemmenes virkelige (begrensede) ressurser. Og den avgrenser seg fra "salongradikalismen" (passive medlemmer som mener mye bra uten å gjøre noe) ved å bygge på aktivisme gjennom politisk mobilisering.

Programmenes betydning

(29) For å forene de to oppgavene dagskamp/revolusjonære perspektiver utvikler det revolusjonære partiet konkrete programmer for hvordan vi vil at samfunnet skal organiseres på alle områder. Programmet eller programmene tar utgangspunkt i hvordan situasjonen er konkret i den aktuelle situasjon og hvordan vi mener det skulle være i stedet. F.eks. vil et revolusjonært industripolitisk program ta utgangspunkt i hva (og hvor) vi produserer idag, for forsvaret av disse arbeidsplassene og evt. gjenreising av nedlagt produksjon (f.eks. såpeproduksjonen i Norge). Programmet vil i begrenset grad ta til orde for industripolitisk nyreising. Her avgrenser jeg meg altså fra Trond Andresens utkast til program for en ferdigvareproduksjon i Norge. Et slikt program må utvikles utfra dagens forhold, på grunnlag av konkrete bransjeanalyser, i samarbeid med de lokale fagforeningene. Vi må skape en "dialektikk" der kampen reises gjennom at fagforeningene stiller krav og utvikler paroler samtidig som partiet utvikler sitt program. Programmet må

skapes "nedenfra" og ikke rett ut av løse lufta. Det revolusjonære partiets program særpreges av å ha forankring i klassens egen kamp. Men det Trond har rett i er at partiet trenger slike program og visjoner. Og klassen og partiet trenger slike intellektuelle som han som kan bidra til å få ideene ned på papiret og gi dem en enkel og agitatorisk form.

(30) Kjennetegnet på det revolusjonære partiets program er altså at det springer rett ut av dagskampen, at folk kjenner seg igjen i det, at det er realistisk å gjennomføre. Det avslører det kapitalistiske samfunnets utilstrekkelighet fordi den praktiske gjennomføringa av det vil butte mot kapitalistenes profittmaksimering. Partiet kan gå til valg på et slikt program fordi det er lettfattelig og smsvarer med folks erfaringer og ønsker.

(31) Det revolusjonære programmet skiller seg fra raformismen ved å være et helhetlig program for et nytt samfunn. Om deler av det kan gjennomføres under kapitalismen er det bra fordi det bringer arbeiderklassen og folket på offensiven.

Det revolusjonære programmet skiller seg fra det trotstkistiske "overgangsprogrammet" (som utvikler nye offensive paroler etterhvert som kampen når høyere nivåer) gjennom å være (forholdsvis) ferdig utviklet i utgangspunktet.

Programmet slår fast at partiets langsiktige mål er "kommunismen". Dette forklares på en enkel måte (jfr. Trond Andresens KK-kronikk 1/7 -91).

(32) Spredninga av og propaganderinga for et helhetlig program for et nytt samfunn er et viktig ledd i partiets utadvendte virksomhet og rekrutteringsarbeid. Programmet skiller partiet fra samtlige andre krefter på den politiske arena, samtidig som det avmystifiserer partiets egentlige mål og mening og ansvarliggjør oss overfor folk. Programmet konkretiserer vår visjon om et nytt samfunn og gjør vårt historiske mål til noe mer enn luftige, uforpliktende fraser.

Partiet kjemper for sitt program gjennom å stille konkrete paroler i dagskampen. Selve den politiske kampen/aksjonen bevisstgjør og skole- rer folk. Partiet deltar derfor i alle konkrete aksjoner fordi vi støtter folks kamp og fordi vi vil gi kampen innretting. Vi sprer vår egen politikk innad i fronten, men aksepterer flertallsavgjørelser både når det gjelder form og innhold.

M1-tradisjonen har hatt som utgangspunkt å organisere enhver liten misnøye og forsøke å trekke maksimalt utav den. Partimedlemmene har dratt seg sjøl etter håret, fokket opp stemninga og under stort moralsk patos krevd at alle andre følger opp. Denne praksisen har sliti ut mange kamerater. Nå vil ikke folk mer og resultatet er at moralismen og hetsen mot de "uvillige" florerer.

Et nytt parti må være mer nyansert. Vi er f.eks. imot at kamerater misbruker fagforeningsposisjoner til å få støtteuttalelser ol for enhver progressiv sak uansett om et reelt flertall i foreninga er enig eller ikke. Samtidig må partiet være "på" sine folk for at saker faktisk blir tatt opp. Å hele tiden ta initiativ, "være på banen" - dvs. den politiske arena, er en viktig oppgave. Medlemmene må se på seg sjøl som politikere som skal skape bevegelse, utfra de mulighetene som finnes. Ikke fordi partiledelsen har sagt det, men fordi det er et grunnlag for å få dette til og fordi en kjenner forholdene så godt at en veit det er mulig. Kunnskaper om forholdene på egen arbeidsplass/

miljø må parres med kunnskap om forholdene på andre steder og kamp-arenaer. Dette forutsetter at partiet har et levende politisk miljø fritt for moralisme, at debatten er spennende, at ledelsen evner å mobilisere folk på politikken (og ikke ved hjelp av pekefingeren/direktiver). Grunnorganisasjonene må igjen bli politiske miljøer som mobiliserer medlemmene.

Klasseorganisering

(33) Ved siden av programmet for et nytt samfunn er deltakelse i klassekampen på alle nivåer og saksfelter partiets virkemiddel for å skaffe seg oppslutning i valg og metode for å styrke klassens kamp.

Ettersom partiets målsetting er å endre styrkeforholdet mellom klassene gjennom endring av arbeiderklassens kollektive bevissthet, blir organisering av kampen en viktig innretting. Det revolusjonære partiet organiserer ikke noen egen aktivitet eller oppretter egne frontorganisasjoner utover rent kortsiktige, dagsaktuelle saker. Det revolusjonære partiet jobber først og fremst i og gjennom eksisterende masse- og frontorganisasjoner og godtar disse organisasjonenes program og politiske sjølstendighet. Viktigst er arbeidet i fagbevegelsen.

(34) Grovt skissert består arbeiderklassen i Norge av 1,25 millioner mennesker. Organisasjonsprosenten er rundt 60%, dvs. 750.000. Rundt 75.000 arbeidere er organisert i YS. Det betyr at 90% av den organiserte arbeiderklassen finnes i LO, og at 90% av LO's medlemmer tilhører arbeiderklassen. LO er dermed den desidert største og mest betydningsfulle klasseorganisasjonen til proletariatet i Norge, inkl. arbeiderkvinnene.

Blant heltidsansatte er organisasjonsprosenten lik for kvinner og menn. Blant deltidsansatte er den henholdsvis 35 og 40%.

I offentlig sektor er 22% uorganiserte, i privat sektor 50%. Den kvinnelige arbeiderklassen i offentlig sektor er med andre ord organisert i LO. (Viktigste unntak er Hjelpepleierne.)

Det er ikke mulig å drive med klassepolitikk i Norge uten å jobbe innafor LO.

(5) Det revolusjonære partiets program avgrenser seg mot tendenser, spesielt innafor kvinnebevegelsen, i retning av at alternative organisasjonsformer skal erstatte arbeiderklassens egenorganisering. Arbeiderklassen organiserer seg etter "fag" og "produksjonspunkt" (arbeidsplass). Arbeiderklassens makt er å utføre eller å la være å utføre handlinger på arbeidsplassen. I alle andre organisasjonsformer, f.eks. etter bosted, vil arbeiderklassen være enkeltindivider på lik linje med individer fra andre klasser.

Partiet vil derfor heller gjenreise arbeidet i klassens egne organer (fagbevegelsen) og gjøre dem til demokratiske redskaper i kampen, enn å erstatte dem med noe annet. Men vi anerkjenner at alternative organisasjonsformer er et helt nødvendig ledd i den store samfunnsmessige omveltningen som må til for å ta makta fra borgerskapet.

(36) Fellesskap og organisasjon er arbeiderklassens viktigste våpen i kampen mot klassefienden. Sosialdemokratiet har i lang tid latt fagbevegelsen i Norge forfalle. Resultatet er oppsplitting og en stor prosent uorganiserte. Spesielt gjelder dette deler av den nye kvinnelige arbeiderklassen i offentlig og privat tjenesteyting.

Avindustrialiseringa av landet og oppløsninga av de store arbeiderkollektivene bidrar til det samme. Arbeiderklassens egen kultur er kraftig svekket av innflytelsen fra den vestlige, imperialistiske konsumsjonskulturen og nye media.

(37) I en viss forstand er det derfor riktig å si at arbeiderklassen i Norge må konstitueres som klasse på ny. En særegen oppgave blir å fagorganisere den nye kvinnelige arbeiderklassen. Organisering av og derigjennom politisk hegemoni i den kvinnelige arbeiderklassen er nøkkelleddet i utviklinga av arbeiderklassens kamp fram mot år 2000.

(38) Det revolusjonære marxistiske arbeiderpartiet anerkjenner LO som arbeiderklassens viktigste klasseorganisasjon i Norge og går mot splittelse og utbrudd av LO, på tross av høyresosialdemokratenes ideologiske hegemoni og klassesvik. Partiet vil arbeide for å bekjempe sosialdemokratenes maktmisbruk og posisjoner gjennom ærlig politisk kamp for sine paroler og arbeiderklassens interesser. Et viktig ledd i en slik strategi vil være taktiske allianser med venstresosialdemokratene for å skjærpe LO's politiske profil.

(39) Partiet vil arbeide for samarbeid mellom LO og uavhengige forbund. Vi er for sammenslåing, heller enn ytterligere splittelse. For å bidra til dette støtter partiet alle tendenser til samarbeid på tvers av fag- og forbundsgrenser og utvikling av lokale, bransjemessige og nasjonale nettverk.

Kvinnebevegelsen

(40) Det er kvinnebevegelsen som har kommet lengst med nettverksorganisering innafor ulike kampavsnitt. Det revolusjonære partiet vil arbeide for å styrke slike nettverk og knytte de sammen med arbeiderbevegelsens og miljøbevegelsens kamp.

(41) Kvinnebevegelsen har hatt enorm betydning som ideologibærer og drivkraft i mange folkelige kamper. Kvinnebevegelsens gjennomslagskraft har dels vært en gjenspeiling av og delvis en pådriver for den store samfunnsmessige prosessen der tusenvis av kvinner har gått ut i arbeidslivet.

Kampen har samtidig hatt mange tilbakeslag. Innafor den revolusjonære bevegelsen er mange kvinner blitt utslitt av å måtte føre kamp på to fronter samtidig: den generelle politiske kamparenaen og kampen mot menns undertrykking av kvinner, også innad i partiet. I fagbevegelsen er det fortsatt langt igjen før kvinnene aksepteres på lik linje med mennene. Den nye kvinnelige arbeiderklassen er ikke anerkjent som en vesentlig del av klassen, selv om den nå er i flertall.

(42) Kvinnenens rolle som dobbeltarbeidende er både en styrke og en svakhet. Bindinga til private omsorgsoppgaver, deltidsarbeid, lav fagforeningsbevissthet og få kamperfaringer gjør det vanskelig å utløse kvinnenens kampkraft. På den andre siden fører kvinnenens samfunnsmessige stilling til at deres krav springer ut av almene forhold og dermed politiseres med en gang. Fagforeningsbevissthet i kombinasjon med kvinnebevissthet er en kruttsterk blanding som vil forandre verden! Kampen mot den anakronistiske kvinnelønna kan bli det viktigste taktiske leddet i en strategi for å utløse dette.

(43) Det revolusjonære marxistiske arbeiderpartiet vil jobbe for å utvikle den nye kvinnelige arbeiderklassens fagforeningsbevissthet og kvinnebevissthet. Den kvinnelige arbeiderklassens særegne historiske oppgave er å forene kvinnebevegelsen med arbeiderbevegelsens kamp.

Så lenge den nye kvinnelige arbeiderklassen ikke definerer seg som en sjølstendig drivkraft i klassekampen og kvinnekampen, vil arbeiderklassen og kvinnebevegelsen tendere til å trekke i motsatt retning. Arbeiderkvinnene "forener" kjønn og klasse. De er den eneste krafta som kan skape et språk både arbeiderne og kvinnene forstår. Mens det i AKP har vært en maktkamp om arbeiderkvinnenes lojalitet, er det i stedet dem selv som må stille krav om lojalitet både til arbeiderklassens menn og til kvinnene i det intellektuelle småborgerskapet.

Miljøkampen

(44) Det revolusjonære partiet vil arbeide innafor miljøbevegelsen for å gjøre denne til en drivkraft i kampen for et nytt samfunn. Den revolusjonære bevegelsen har mye å lære av miljøaktivistene og omvendt. I miljøbevegelsen finnes mange kimer til utforming av programmet for et nytt samfunn. Men miljøaktivistene vil ikke komme noen vei uten å forene seg med arbeiderklassen.

På den andre siden må arbeiderklassen tilføres forståelse for de økologiske sammenhengene. Problemstillingene og løsningsforslagene må ut av snevre fagmiljøer og bli allemanns-eie. Økologisk forståelse vil i arbeiderklassens kamp en ny historisk dimensjon.

Ideologi

(45) Organisering og politisk program er nødvendige, men ikke tilstrekkelige betingelser for en sosialistisk revolusjon. Det er også nødvendig at sjøloppfatninga og bevisstheten om klassens egen historiske rolle og oppgaver gjenspeiles i en ideologi som uttrykkes gjennom enkle paroler. Den sosialdemokratiske ideologien sammenfattes i et nøtteskall gjennom parolen: "Gjør din plikt, krev din rett". Vi trenger en tilsvarende parole som systematiserer arbeiderklassens internasjonale erfaringer, kvinneperspektivet og økologiforståelsen. En parole som avverger "på vegne av"-tenkninga og motvirker at arbeiderklassen blir statister etter den sosialistiske revolusjonen.

Borgerskapet har en målestokk som er fellesnevneren for deres klasseinteresser, nemlig renta. Borgerskapet måler det enkelte individs vellykkethet eller misere i forhold til gjennomsnittlig rentenivå. Uansett beinhard konkurranse kapitalistene seg i mellom: når konkurrenten er slått ut eller kjøpt opp - vedkommende får oppgjør i forhold til renta på den investerte kapital. Ettersom mange kapitalister formelt sett ikke er eiere av kapital, men forvaltere av kapital, må erstatninga skje på annen måte. De mange direktørenes "gyldne fallskjermer" er uttrykk for denne indre solidariteten innad i borgerskapet.

(46) Tilsvarende trenger arbeiderklassen en egen målestokk som uttrykker arbeiderklassens solidaritet. Retten til et verdig liv for alle mennesker, i økologisk balanse med naturen, vil være en sann plattform. "Frihet, likhet, brorskap" skrev borgerskapet på sin fane under den franske revolusjon. Lik fordeling av jordas ressurser, arbeid og trygghet for alle jordas innvånere, lik fordeling av makt og ansvar - framtidens kamper vil bringe den konkrete utformuleringa av parolene.

Arbeiderklassen som drivkraft

(47) En arbeiderklasse som på denne måten utvikler sitt eget program, sine egne krav og politiske linjer og sin egen ideologi, vil være i stand til å ta makta i samfunnet. Arbeiderklassens frigjøring må være deres eget verk, og kommunistene har ingen andre interesser enn arbeidernes egne interesser, skrev Marx i Manifestet.

(48) Under sosialismen vil kontrollen med merverdien være nøkkelleddet for å unngå at det utvikler seg et nytt borgerskap. Ingen av de marxistiske retningene har løst dette spørsmålet, verken teoretisk eller praktisk. Det dreier seg om styringa av samfunnet, forholdet mellom planøkonomien og demokratiet, eiendomsretten til produksjonsmidlene og kontrollen på arbeidsplassene osv. Det av kvinnepartiet mye omtalte "hverdagslivs-perspektivet" er et annet element i den samme problemstillinga.

Dette er kanskje det viktigste spørsmålet innenfor det kommende programarbeidet. Vi kan imidlertid allerede nå fastslå at dette forutsetter at arbeiderklassen selv oppfatter seg som "det beviste subjektive element".

Konklusjon

(49) Dermed kan vi også trekke trådene tilbake til oppgjøret med "fortropps-partiet". Det revolusjonære partiet kan ikke være et parti av "stålsatte kadre" som leder og handler på vegne av klassen. En bevisst klasse vil velge seg sin egen ledelse. Den kjøper ikke ei "pakke" som er "skreddersydd" på forhånd. AKP's partiprojekt kan aldri bli noe annet enn et lite sosialt sjikts ønske om å ta makta i arbeiderklassens navn. Det revolusjonære partiets oppgave er istedet å utløse arbeiderklassens, kvinnes og miljøbevegelsens skaperkraft og gjøre dem i stand til å handle på sine egne premisser.

Dette krever en helt annen form for ydmykhet enn det som særpreger den kommunistiske tradisjonen. Det er neppe mulig å skape grobunn for en sånn ny partifilosofisk tenkning som jeg her har beskrevet, uten en politisk avvikling av AKP og ml-tradisjonen.

DEL 2: OMGRUPPERINGSPERSPEKTIVET

RV som senter

(50) Med **omgruppering** menes egentlig to forskjellige ting: først og fremst en politisk prosess der gamle partiorganisasjoner/grupper går sammen på et nytt grunnlag, evt. etter en splittelse i en eller flere av organisasjonene først. En tenkt samling DNA-SV som skiller ut SV's venstrefløy er en slik typisk "omgruppering".

Men omgruppering kan også bety en klassemessig/sosial endring der nye alliansepartnere ser dagens lys. At deler av det intellektuelle SV-småborgerskapet nå ser ut til å ville følge monopolkapitalen inn i EF er en sånn omgruppering. Dersom arbeiderkvinnene tar ledelsen i arbeiderklassen og erstatter det mannlige kjerneproletariatets maktposisjon med en ny klassemessig enhet på et nytt politisk grunnlag, har vi sett et annet eksempel.

Slike klassemessige og sosiale endringer vil gjenspeile seg i de politiske partiene som nettopp uttrykker ulike klasse- eller gruppeinteresser. De partipolitiske organisasjonene kan lette en omgrupperingsprosess, eller de kan hindre den. Etter mine begreper ligger forholdene i Norge nå til rette for en større omgrupperingsprosess på "venstresida", og det klassemessige og sosiale grunnlaget for en ny revolusjonær allianse gjør en slik prosess høyst påkrevet.

RV må være senteret for omgrupperinga i Norge. RV omfatter idag representanter for alle de tre kreftene som vil være alliansepartnere i et nytt revolusjonært partiprojekt i Norge. RV har økende prestisje og gjennomslagskraft og en landsomfattende organisasjon. RV er i tillegg, ved siden av dagsavisa Klassekampen, det viktigste resultatet av over 20 års oppofrende arbeid for sosialismen i Norge.

(51) På den andre sida vil ikke RV kunne bli noe sånt senter uten at det inntrer viktige endringer i RV's politiske linje:

- RV må for det første starte en diplomatisk og taktisk offensiv for å trekke nye grupper med som aktive medlemmer. Spesielt gjelder dette nye generasjoner ungdom som ikke er vokst opp med SUF og ml-bevegelsen som attraktive aktivismiljøer alle måtte forholde seg til. Men det gjelder også fagforeningsaktivister, folk som har stemt RV ved valg osv. som p.g.a. den pågående omfordelingspolitikken og EF-forberedelsene blir tvunget til å ta en mer aktiv holdning til samfunnsutviklinga. For å få dette til må det kjøres rekrutteringskampanje i RV, det må bygges opp et organisasjonsapparat, folk må få tilbud om å aktivisere seg osv.

Et nødvendig, men underordna ledd, i en sann taktikk vil være å forholde seg til resten av "venstresida". Tidligere AKP-ere vil være ett viktig nedslagsfelt. AMG sier seg sjøl. I tillegg må det bli rom for en aktiv taktikk overfor restene av NKP, (ml)/NKS, venstresida i SV/SU osv. Det vil også være nødvendig å invitere IS/Blitz til debattmøter ol. Men IS ville ha som taktikk overfor oss at dersom de gikk inn i RV så ville det være for å bryte ut på et seinere tidspunkt. Mye vekt på denne delen av arbeidet vil fort kunne skremme bort nye folk som ikke er vant til den noe spesielle stilen på den politiske venstresida. Men poenget er å gjøre RV, miljøet og diskusjonene der til en magnet på alle som vil slåss mot kapitalismen.

De historiske betingelsene ligger nå til rette for samling av de politiske kreftene som oppfatter seg som genuine representanter for arbeiderklassens, kvinnes og miljøbevegelsens interesser. (EF-kampen bidrar til å modne disse historiske betingelsene.) Den **subjektive** forståelsen for nødvendigheten av denne samlinga er imidlertid dårlig utviklet. Det kommer derfor ikke av seg sjøl, det må organiseres.

På den andre siden vil en bevisst omgrupperingsprosess kunne sette fortgang i utviklinga. Ideologisk sett ligger alle de nevnte grupperingene, samt AKP, nede for full telling. Det er derfor en historisk dynamikk i dette. Prosessen vil skape sterke rivninger i alle organisasjonene akkurat som FMS førte til sterke rivninger både i AKP og NKP. Nøkkelledet vil være om vi kommer ungdommen i tale.

- RV må altså tone flagg og definere sin målsetting om å bli det nye partiet "for alle til venstre for SV". Da må RV's arbeidsfelt utvides fra å være en rent parlamentarisk innretta organisasjon til å bli et parti "i vanlig forstand".

- RV må bli den organisasjonen som tar ansvaret for driften og videreutviklinga av dagsavisa Klassekampen. KK kan ikke greie seg uten en godt utbygd organisasjon i ryggen, og partiet vil på sin side ha behov for et organ der det kan komme til orde daglig.

(Her er det nødvendig å skille mellom det formelle og det reelle. KK er allerede formelt uavhengig av AKP, men reelt er det AKP som, riktignok haltende, holder avisa oppe. Det er naturlig å tenke seg at RV vil få en slik rolle i framtida. KK vil selv, av egen fri vilje, måtte

henvende seg til RV. Enhver ide om å stille "krav" overfor KK må det derimot advares sterkt mot. KK er et halsbrekkende prosjekt og et "signal" om interne stridigheter kan fort få dramatiske konsekvenser.)

- RV må skifte navn i forhold til de politiske og organisatoriske endringene. "Rødt Venstreparti" er et godt alternativ fordi det ivaretar det beste i våre tradisjoner (RV-identiteten) samtidig som det markerer et brudd og et veiskille.

(52) Vårt problem er at alt dette strider mot AKP's målsetting og politiske program. Å omgjøre RV fra en valgallianse til et partibyggende prosjekt er ikke mulig uten å nedkjempe partivenstres flertall i RV.

Alternativ for ml

(53) Dersom "ml-tradisjonen" hadde vært litt mindre sjølgod og æreskjør, dersom det ikke hadde vært så mye personlig prestisje knyttet til "partieierens" forsvar av sine posisjoner og livsverk, ville venstrefløyen i partiet ha innsett at tiden er inne til å skifte strategi.

Rød Valgallianse vil med nødvendighet, enten det er bevisst planlagt eller ikke, i en overgangsperiode på noen (4-5?) år nå bli en allianse mellom ulike grupper og tendenser. Det som trengs da er ei bevisst linje for å utnytte denne overgangsperioden til å utvikle ny politikk for 90-åra, diskutere seg fram til kompromisser og nye ståsteder samt som sagt å trekke nye grupper inn i RV.

Hvem er historisk sett best i stand til å ta på seg en slik oppgave om ikke den ledende kjerna i AKP? Dersom partiet f.eks. omdefinerte seg til et "Kommunistisk Forbund" med en slik (begrensa) oppgave (og lot alle andre partioppgaver bli løst i RV's regi), hvem kunne da forhindre at AKP de facto ville ha hegemoniet i RV? Ingen!

Det er denne historiske oppgaven som nå står for døra. Etttersom "venstre" ikke vil ta denne utfordringa, må vi gjøre det for dem.

Partitaktikk

(54) Innafor høyrefløyen i AKP har det vært stor forvirring om hva man skal gjøre. Er vi fortsatt for samling RV-AKP, skal vi melde oss ut? osv. Sentrum-høyrefløyen har manglet en felles strategi og taktikk for partidebatten etter Landsmøtet. Den har ingen ledelse.

På begge ytterfløyer i partiet har enkelte nå begynt å snakke om den vennskaplige separasjon som en mulig utgang på partikampen. AKP består idag av (minst) to hovedstrømninger som på sikt ikke kan forenes innafor samme formelle partiorganisasjon. Hver for seg er de ikke i stand til å oppnå kvalifisert flertall på det kommende Landsmøtet. Hva er da vitsen med å fortsette debatten, hvorfor ikke like godt dele butikken i to først som sist?

(55) Det finnes sjølsagt både redelige og uhederlige motiver bak når folk i partivenstre foreslår dette. Dersom høyrefløyen går før landsmøtet kan den fremstilles som useriøs, og udemokratisk (driter i partiflertallet) osv. Videre tillegges høyrefløyen neppe noe organisatorisk talent.

Men det finnes også det redelige standpunktet at et brudd nå vil frigjøre krefter på begge sider og framtida får så avgjøre hvem som hadde "rett".

Sett fra høyrefløyens utgangspunkt vil et brudd nå ha den fordel at vi slipper å bruke mer tid på partidebatten i AKP, at vi kan komme igang med jobbinga. Vi vinner en del i forhold til partisentrum på å bli i partiet løpet ut, men vi taper framdrift i forhold til RV.

Jeg heller derfor i den retning at tida nå er inne til å organisere et utbrudd av AKP og opprette en organisatorisk motvekt til rest-AKP innad i RV. En slik organisatorisk motvekt må bestå av nåværende og tidligere AKP-ere, AMG og andre som vil delta.

Som forutsetning for en slik prosess legger jeg at det såsant det er mulig må skje i åpenhet og i samforstand med AKP's ledelse, ifølge AKP's vedtekter (bl.a. gjennom tilbakelevering av partieiendom) og i en mest mulig kameratslig atmosfære. En slik renhårig opptreden fra høyre/sentrums side vil vi tjene på i det lange løp.

En organisatorisk motkraft til "rest-AKP"

(56) Et nytt organisatorisk senter innad i RV kan legges opp på flere nivåer:

- en fullt utviklet organisasjon med program, vedtekter og valgt ledelse; eller
- en mer uforpliktende nettverksorganisasjon, f.eks. gjennom å formelt opprette en bred sammensatt redaksjon for et nytt teoretisk tidsskrift.

Begge deler kan tenkes med mange eller færre medlemmer.

Fordelen med den første modellen er at det vil bli en mektig organisatorisk drivkraft med en ledelse som er kontrollert nedenfra. Den kan sette fortgang i "omgrupperings-prosessen" fordi RV-ledelsen pr. idag neppe er i stand til å gjøre dette sjøl. Fordelen ved den andre modellen er at den vil frigjøre krefter til i større grad å jobbe i RV's organer i stedet for egen-aktivitet. (Et nytt tidsskrift vil kunne i et fristed for fortsatt ideologisk debatt og nytenkning og et sted der vi kan utforme den konkrete klassepolitikken for RV, forslag til programmer osv.)

(57) Uansett vilken modell som velges er mitt premiss at en omgruppering ikke kommer av seg sjøl, men må drives fram av et politisk senter. Det krever god evne til å analysere situasjonen og bedømme de forskjellige politiske utspillene. Og det krever stor diplomatisk kløkt.

Enkelte kamerater synes dette minner vel mye om det gamle kaderpartiet og ideen om "den ledende kjerna". Til dette vil jeg svare at enhver politisk prosess trenger en ledelse. Ulike typer oppgaver krever ulike ledelser. De som skal drive fram omgrupperinga i Norge, blir neppe de samme som vil utgjøre ledelsen for det nye partiet.

Et mer realistisk alternativ?

(58) En del kamerater argumenterer med at det er mer riktig å stå løpet ut i partidebatten fram til landsmøtet i -92. Problemet med dette

standpunktet er at mange andre i mellomtiden vil gå trøtt og melde seg ut av partiet. Faren for at folk går i passivitet er overhengende. Etter mitt syn må vi derfor fortrest mulig komme igang med en ny giv.

Jeg kan heller ikke se at det vil komme noe gått ut av partilandsmøtet. Selv om forslaget om sammenslåing RV-AKP skulle få flertall på landsmøtet, vil AKP ikke bli nedlagt. Mindretallet vil av **nødvergegrunner** sørge for at AKP opprettholdes. Dersom opposisjonen skulle få flertall på landsmøtet står vi altså overfor en partikamp av enorme dimensjoner.

Så kan en sjølsagt si at en skal fortsette i partiet av demokrati-hensyn og taktisk argumentere for samling RV-AKP for å få med seg flest mulig ut på et seinere tidspunkt. Den slags partitaktiske hensyn til-taler meg for tiden mindre og mindre. Forøvrig kommer de underliggende realitetene i partidebatten til å tvinge fram at motsigelsen ikke vil stå om sammenslåing mellom RV og AKP eller ikke, men om vi skal ha ett eller to partier. Når den problemstillinga går opp for folk, er det stor fare for at motløsheten sprer seg ytterligere.

I tillegg begynner det å forbli i partiet etterhvert å bli et nesten "moralsk" problem: I virkeligheten består nå AKP av to partier, ett parti som fortsatt vil knytte seg til den leninistiske tradisjonen og ett "parti" som i praksis vil legge ned partiet. Hvorfor skal vi da på død og liv fortsette innafor samme byggverk og påtvinge hverandre diskusjoner vi ikke vil ha? Hvorfor ikke skilles som venner mens det fortsatt er noe igjen og begynne butikk hver for oss? Så får vi se hvem som har det største "kundegrunnlaget"...

Men enten det nå står slik eller slik hos den enkelte, kan vi altså forutse at ulike kamerater innafor høyreopposisjonen vil gjøre forskjellige ting. En "samla utmarsj" synes urealistisk. Dermed får vi behov for en **minimumsplattform** som vi kan jobbe innafor alle sammen.

En slik minimumsplattform må etter mitt syn ha følgende elementer:

1. Unngå passivitet

Sjøl om kamerater melder seg ut av AKP, må vi unngå at de går i parti-politisk passivitet. I motsetning til situasjonen ved tidligere splittelser har vi nå et levedyktig alternativ: RV.

2. Sats på RV

Fellesnevneren for alle opposisjonelle må bli å satse på Rød Valgallianse, enten de blir i partiet eller melder seg ut. Det er RV-arbeid vi heretter vil prioritere kreftene på. Kamerater som vurderer å engasjere seg på annet hold, må overbevises om at kreftene nå trengs i oppbygginga av RV.

3. Ingen "eier" RV

Det er ingen enkeltpersoner eller fløyer i partiet som har noe mer "eiendomsrett" til RV enn andre. Alle ideer om å kaste rest-AKP ut eller tvinge AKP-erne til å "velge" mellom RV og AKP må bannlyses. RV skal være åpen for alle. ("Det er det samme om katten er hvit eller svart, bare den fanger mus.")

Ideen om at partikampen i AKP skal føre fram til et framtidig valg der partimedlemmene må velge mellom to partier er ikke bare en feilaktig taktikk, det er også en feil strategi. 99% av de av våre partikamerater som velger å bli igjen i AKP, vil på sikt kunne "komme over" igjen til

RV dersom vi har rett og det nye partiet blir noe av. Såpass mye tro må vi ha på vårt prosjekt. "Omgrupperingsprosessen" vil ikke stå til troendes om vi stenger våre nærmeste venner ute på "prinsipielt grunnlag".

Innafor RV går vi inn for organisatorisk reinhårige linjer. Tendenser til mannssjåvinisme og slugger-metoder må bekjempes fra starten. Vi bytter ikke ut "leninistiske herketeknikker" med sosialdemokratiske!

4. Debatten fortsetter

Selvom folk nå vil gjøre forskjellige ting, må kontakten og debatten mellom oss fortsette. Det er viktig å opprettholde de nettverka som er blitt utviklet gjennom års politiske praksis, kanskje først og fremst innafor det faglige arbeidet. Og ideologisk sett har vi absolutt svært mye ugjort arbeid foran oss. Selvom AKP-tida etterhvert blir et avslutta kapittel, betyr ikke det at vi "har fått nok". Det er nå det begynner! Med oss har vi fått en masse konkrete erfaringer. Vi har ei verdifull historie og ingenting å skamme oss over. Jeg opplever noe av den "moralen" jeg har fått med meg som AKP-er at du alltid skal gjøre det du mener er riktig å gjøre. Nå er tida inne til ideologisk nytenkning. Det er ingen krise, men en stor utfordring!

5. KK må sikres

Dagsavisa Klassekampen er kanskje det beste ml-bevegelsen har skapt. Vi har alle "aksjer" i den avisa. Og alle har et historisk ansvar for at KK kan drives videre. Derfor må vi backe opp storsatsinga på "nye KK", både gjennom salg og abonnementsverving og økonomisk støtte. De som forlater AKP vil slippe den økonomiske byrden partikontingenten utgjør. Det bør være et mål for oss at størst mulig del av denne går til KK's støttering (og RV).

DEL 3: PARTISTRATEGI

(59) I den videre diskusjonen vil min plattform for et nytt revolusjonært marxistisk arbeiderparti i Norge være omtrent følgende:

1. PROGRAMMATISK

- a.) Partiet vil ha sin eksistensberettigelse og sitt utgangspunkt i den daglige klassekampen (i vid forstand).
- b.) Partiet bygger på perspektivet om en revolusjonær samfunnsomveltning. Det sier klart fra at partiets syn er at kapitalismen ikke kan fortsette, og at redninga for jorda er en revolusjon der arbeiderklassen i allianse med kvinnebevegelsen og miljøbevegelsen tar over styringa.
- c.) Partiet knytter seg til den marxistiske tradisjonen. Det teoretiske arbeidet legger vekt på å avsløre all dogmatisk ideologi som "falsk bevissthet".

Partiet bruker marxismen som en vitenskaplig metode for sitt arbeid. Partiet tar avstand fra et mekanisk historiesyn som går ut på at historia beveger seg "på skinner". Partiet anerkjenner dermed det bevisste subjektive elementet som drivkraft i historia. Men: partiet jobber for at arbeiderklassen sjøl skal bli dette

elementet. Partiet ser derfor på seg sjøl som et redskap for folk, på folks egne premisser.

2. PRIORITERING

Partiet må prioritere følgende oppgaver:

- a.) Dagskampen - klassepolitikk
 - kvinnepolitikk
 - miljøpolitikk

- b.) Parlamentarisk arbeid

Det revolusjonære marxistiske arbeiderpartiet stiller til valg på sitt eget program eller i allianse med andre grupper og partier. Partiet vil eksperimentere med ulike lokale lister i kommunevalgene.

Målsettinga med det parlamentariske arbeidet er å delta i den offisielle politiske debatt og utnytte de parlamentariske organer som arenaer for å fremme partiets standpunkter. Partiet fremmer folks krav overfor disse organer for derigjennom å avsløre deres klassekarakter, delvis også å vinne delseire i kampen.

En sosialistisk samfunnsomveltning i Norge er ikke mulig uten at de revolusjonære kreftene har vunnet oppslutning og legitimitet gjennom deltakelse i parlamentariske valg.

- c.) Bygge klasseallianser

Partiets strategi er å forene arbeiderklassen, kvinnebevegelsen og miljøbevegelsen. Klassebevissthet må forenes med kvinnebevissthet og økologisk forståelse.

- d.) Internasjonalt perspektiv

Arbeiderklassens, kvinnes og miljøbevegelsens kamp er internasjonal. Akkurat som borgerskapet organiserer seg på internasjonalt plan, må de folkelige kreftene gjøre det samme. Partiet vil derfor organisere internasjonale nettverk mellom aktivistmiljøene og søke kontakt med revolusjonære partier og grupper over hele verden.

En særegen oppgave vil være å styrke kontakten med arbeiderklassen i EF og Øst-Europa.

Partiet bekjemper alle former for rasisme. Det deltar i anti-imperialistisk solidaritetsarbeid.

3. INNRETNING

- a.) Partiet jobber for organisering av arbeiderklassen (inkl. de arbeidsløse).

Det arbeider for å endre styrkeforholdet mellom klassene (med sikte på en seinere maktovertakelse). Det vil "rekonstituere" arbeiderklassen "som klasse".

- b.) Innafor alle arbeidsfeltene vil partiet søke oppslutning blant ungdommen. Partiet vil arbeide for opprettelsen av et nytt revolusjonært ungdomsforbund som organiserer opprørsk ungdom i masseomfang.

4. PARTIKULTUR/ORGANISASJONSMODELL

a.) Partiet må jobbe kollektivt.

Det legger stor vekt på å få fram det enkelte medlems sterke sider, ressurser og erfaringer. Det bekjemper heltedyrkelse, elite-tenkning og manns-sjåvinisme.

b.) Partiet må være demokratisk oppbygd.

Ledelsen er kontrollert nedenfra og står til ansvar overfor grunnorganisasjonene. Den henter sin legitimitet i oppslutning der. Partiet ser på tendensorganisering som uttrykk for virkelige problemer/behov og ikke som skadelig fraksjonisme.

c.) Partiet må jobbe etter "nettverks-metoden".

Medlemmene deltar i ulike aktivistnettverk etter interesse og evne. Partiet legger forholdene til rette for at medlemmene kan møtes og mobiliseres etter saksfelt. En stor mengde saksopplysninger tilsendes medlemmene gjennom hyppige informasjonsbulletiner (og etterhvert også datanett).

d.) Partiet må være et aktivistparti.

Partiet tar utgangspunkt i folks faktiske ressurser når det gjelder aktivitetsnivå og økonomisk yteevne. Kontingentnivået er så lavt at det ikke stenger noen ute fra medlemsskap. I tillegg kjøres kontinuerlige økonomikampanjer for å øke partiets inntekter på frivillig basis.

e.) Partiet må ha en særegen kvinneorganisering.

Partiet fortsetter praksisen med å kjøre "Bøllekurs" og "Stå sammen-kurs".

f.) Partiet driver studievirksomhet.

Partiet kjører fortløpende felles studier innretta på de store klassekampsspørsmålene med utgangspunkt i marxismen.

Partiet driver en frivillig "partiskole" med kurs i marxisme, politisk økonomi, organisasjonslære osv. innretta på "vanlige folk". De intellektuelles oppgave blir å formidle teoretiske kunnskaper til arbeidsfolk på en begripelig måte.

g.) Partiet må ha en fornuftig sikkerhetspolitikk.

Det finnes en grunnleggende enighet i bønn for partiets arbeid om hva som må holdes skjult. Det legges vekt på beskyttelse av eiendom og arrangementer samt beredskap i forhold til framtidige situasjoner.

(60) Den videre strategien:

Dette partiet vil ha som mål å uttrykke arbeiderklassens (alle delenes!) kortsiktige og langsiktige interesser. Det revolusjonære, marxistiske arbeiderpartiet har som målsetting å bli den formelle partiorganisasjonen til den kjempende arbeiderklassen, kvinnene og den opprørske ungdommen.

For å oppnå denne strategiske målsettinga må partiet:

- stille seg i spissen for dagskampen,
- utvikle programmer for hvordan vi vil at et alternativt samfunn skal se ut i praksis.

Partiet vil utnytte deltakelsen i dagskampen til å streke opp behovet for et nytt samfunn. Det er bare et demokratisk, sosialistisk samfunn som kan løse de problemene menneskene står overfor. Partiet ser på seg sjøl som arbeiderklassens redskap til å oppnå dette målet.

Partiet bruker marxismen til å analysere de objektive forholdene, perspektivene og mulighetene. Partiet vil jobbe for at flest mulig tar dette analyseapparatet i bruk. Enhver praksis som isolerer partiet fra arbeiderklassen er bannlyst.

(61) Et slikt parti vil bli født i strid og det vil høste strid. Alternativet er å la utviklinga gå sin gang, med økende oppsplitting og oppløsning og påfølgende nederlag som resultat.

Vi som idag deltar i den revolusjonære bevegelsen har et stort ansvar på våre skuldre. Uansett vilken vei vi velger: historia vil dømme oss for våre gjerninger.

Anne Rolijordet
Oslo 20/9 -91

(Med stor takk til mange kamerater
som har bidratt til å klargjøre
mine standpunkter.)